

**Quæstionum Canoniarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

§. VII. De literis seu rescriptis in forma: perinde valere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73031)

concessis cuiquam nisi licere. Sed nec reservationes mentales, nec alie quacunque gratia ad vacatura, nec indulta ad alienas Ecclesias, vel Monasteria alicui, etiam ex sancte Romana Ecclesia Cardinalibus, concedantur, hactenus concessa, abrogata esse censeantur.

§. VII.

De literis seu rescriptis in forma: perinde valere.

1549. Cùm frequenter contingat (præsertim in dispensationibus matrimonialibus) concessionem ex defectu aliquo invalidam, debere revalidari per novas literas, in quibus apponitur clausula: *in omnibus, & per omnia*, qua significatur, priorem gratiam revalidari, & id, cujus defectu infirma erat, suppleri: quaestio est, an hæc clausula rescripto, gratiæ prioris revalidatorio, apposita, suppleat omnes defectus, propter quos prior gratia nulla, vel infirma fuit.

1550. Ante resolutionem not. rescriptum impetratum ad priorem gratiam revalidandam, vocari rescriptum, seu literas: *perinde valere*, & ejus effectum esse, ne prior gratia jam obtenta, in aliqua sui parte minus efficax, prorsus inanis reddatur, *illam revalidare*. Hinc gratia *perinde valere*, suscitatur spiritum primi rescripti extincti; Corradus *Apost. dispens. l. 8. c. 5. n. 39.*

1551. Not. 2. gratiam *perinde valere*, tunc dari, quando Pontifex gratiam suam, ex aliqua parte invalidam, revalidat, adjecta dictione *perinde*, quæ significat impropriam, & fictionem. Papa enim potest fingere, ac statuere, ut actus *perinde* valeat, ac si jure fuisset factus; Bartolus, & alij in *L. Si is, qui pro emptor. ff. de usufrucap.* ac proinde facit, ut ipsa prior gratia *perinde* valeat, ac si valida fuisset tempore impetrationis; Rebuffus in *praxi, tit. de rescripto: Etiam, & perinde valere.*

1552. Not. 3. per gratiam *perinde valere* non suppleri alios defectus in prima supplicatione commissos, nisi expressos in secunda; ita Rebuffus *loc. cit.* & ex illo Corradus *cit. à n. 42.* quibus positus ad quaestionem in n. 1549. factam: hæc imperfectam expressionem non suppleri per clausulam *in omnibus, & per omnia*. Nam

verba non possunt operari ultra expressa; cum non expressa non censeantur in mente concedentis. Quare idem est, ac, *in omnibus expressis* revalidamus priorem gratiam.

Cæterum hæc clausula importat nondum fictionem, sed etiam veritatem in his, quæ verè fieri possunt. Unde si statutum dicat, quod filia nupta *per omnia* habeatur, prout *sui juris*, verè dicitur *sui juris effecta*; sic Angelus Aretinus *conf. 107. n. 20.* Illud etiam hic advertendum: in rescriptis Apostolicis sæpius etiam apponi hanc clausulam: *ex nunc, prout ex tunc*; quæ habet hunc effectum, ut dispositio rescripti retrotrahatur, perinde, ac si actus à principio purè factus esset; Barbosa *de clausul. claus. 61. nu. 2.* & habet hunc effectum, ut actus postea factus, censeatur jam à principio factus; *Gloss. V. ex nunc, in Clement. Volentes, de heretic.*

Not. 4. quod dicta clausula in dispositione *conditionali* non operetur retrotractionem, nisi justificata conditione; Barbosa *cit. n. 4.* in rescriptis autem, & gratiis (quæ imitantur naturam ultimarum voluntatum) conditio etiam casualis non retrotrahitur, sed tempus conditionis inspicitur, & perinde est, sicut si tempore conditionis gratia fuisset facta, c. *Si prote, 13. de rescript. in 6.* ubi, ut exponit Joan. Andreas, dicitur: si primo sub conditione provideri mandatur, & secundus purè impetrans (priusquam veniat conditio) à Papa, vel executore suo Canoniatum obtineat: in affectuone præbendæ primo præfertur.

Not. 5. eandem appositam à Pontifice in collatione *de vacanti*, non suspendere gratiam; secus, si *de vacaturo*: operari tamen, quod unum tempus videatur alteri inesse; sic Doctores in *L. hujusmodi, 2. ff. de Verb. oblig.* Hinc transfundit tempus præsens in futurum; Paulus de Rubis, *decis. 7. n. 6.* Not. 6. gratiam expectativam, concessam cum hac clausula, retrotrahi ad tempus datæ gratiæ; Felinus c. *Licet causam de præbend. n. 6.* non tamen esse retrotractivam ad diem *data* in præjudicium juris alteri quaesiti medio tempore; Barbosa *cit. n. 8.* Ex hoc fit, quod si Papa concedat expectativam de beneficio *vacaturo* cum hac clausula, gratia usque ad eò dicatur perfecta

1553.

1554.

1555.

fecta, ut non exspiret morte concedentis; Barbosa *cit. n. 9.* & Gonzalez *ad reg. 8. Cancellar. gloss. 12. n. 42. vers. Sic etiam.*

§. VIII.

De forma rescriptorum.

1556.

Quæstio est, qua ratione in rescriptis præscriptus ordo, & forma, seu modus sit servandus? Resp. ordinem verborum, seu scripturæ sic servandum esse, ut, quod prius narratur, vel præcipitur, ante alia sit expediendum, c. *cum dilecta*, 22. *junct. gloss. V. transponentes, h. t.* aliàs processus jure irritus est, non observato ordine *substantiali*; Felinus *ibid. n. 4.* & *gloss. cit. V. irritum*; constat hoc ex ipso textu *citati c. 22. ibi: dictum in super Scholasticum, & conjudices suos invenimus, minus providè processisse.* Cùm enim in literis nostris eisdem principaliter mandaretur, *ut ad prædictam Ecclesiam personaliter accedentes, persone idoneæ administrationem committerent Abbatia, cui ad opus ejus fieret hinc inde resignatio subtractorū: ipsi formam mandati Apostolici transponentes, illo capitulo præmissa, de alijs articulis inordinatè plurimum cognoverant:* propter quod processum ipsorum *contra nostri formam rescripti*, ac juris ordinem attentatum, *irritum decernimus, & inanem.* Quod verum est, sive agatur contra, sive præter, seu ultra formam rescripti, seu mandati, *L. diligenter, ff. mandati.* esto partes consentiant in transgressionem formæ; quia forma rescriptorum *substantialis*, est *juris publici*, cui pactis privatorum derogari non potest, *L. 3. C. de jurisdic. Excipe*, nisi forma merè in favorem partium data esset. Cæterum specificè, & non per æquipollens impleri debet; Felinus *cit. ampliat. 11. n. 7.*

1557.

Not. autem, quod dictum est, processum esse irritum, non servatam formam rescripti, intelligi de forma, & modo, qui jure communi non requiruntur, sed à delegante *de novo* præcipitur, & inducitur; colligitur ex c. *cum dilecta*, 22. *h. t.* Felinus in c. *fin. de præsumpt. n. 23.* Sanchez *l. 3. matrim. D. 33. n. 4.* nam tali casu censetur *substantialis*, nisi aliunde

colligi possit, quòd ille. novus modus, à delegante præscriptus, sit solum ad instructionem delegati; Pirhing *de rescript. n. 48.* Ex hoc vides in præsentì, processum vitari non servatam formam præscripti, quando hoc præscribit novam formam in commissione facta, ultra id, quod jure communi servandum est. Illud etiam notandum, quòd interdum ly & in rescriptis justitiæ, vel gratiæ ponatur pro disjunctiva, & idem sit ac *vel*, *L. Sape*, 53. *ff. de verb. signif.* Hoc autem colligendum est vel ex materia subtracta, vel ex intentione mandantis, aut concedentis; exemplum est in c. 2. *h. t. de quo V. Pirhing cit. n. 50.* reliqua in hoc puncto jam præmissa sunt.

ARTICULUS VII.

De executione, usu, & abusu, rescriptorum.

Supponendum, Executores rescriptorum alios dari ad causas justitiæ, seu lites decidendas; alios, qui deputari solent pro exequendis gratijs, qui nihil habent jurisdictionis, sed nudum ministerium, seu executionem. Si enim habeant aliquid etiam jurisdictionis v. g. receptionem testium, vel quid simile, non sunt *meri executores*; his positis:

§. I.

Quibusnam personis committi possit, ac debeat executio rescriptorum Apostolicorum?

Cùm non omnes sint jure habiles, ut sint Judices delegati, seu Commissarij, qui exequantur rescripta Apostolica, Bonifacius VIII. in c. *Statutum*, 11. *de rescript.* fancivit, *ut nullis, nisi dignitate præditis, aut personatum obtinentibus, seu Ecclesiarum Cathedralium Canonicis, causa literarum autoritate Sedis Apostolicæ, vel Legatorum ejusdem de cetero committantur: nec audiantur alibi, quam in civitatibus, vel locis insignibus, ubi possit commodè copia peritorum haberi;* pro cujus explicatione not. 1. *per dignitatem* hic intelligi, Ecclesiasticam præeminentiam junctam cum jurisdictione fori externi; & *per Personatum*, Ecclesiasticam